

Atenció! El teu fill

Per als nens és impensable posar en dubte allò que els diu el pare o la mare. Això resulta molt útil, però també cal tenir-ho ben en compte abans de dir-los alguna cosa.

«No obris la porta del forn, que crema». «No pots portar a casa coses que són del col·legi»... Les frases que adverteixen d'un perill i les que expressen una norma són inevitables. N'hi ha d'altres que generen confiança: «Que bé cantes!», «Quin dibuix més bonic has fet!». En tot cas, és essencial que els nens confiïn en els adults. Per això, a vegades val més que ens estalviem de comunicar-los certes apreciacions.

«Ets un desastre...»
«Sóc un desastre!»

Per als nens petits, els pares són tot-poderosos i infal·libles. Coneixen la vida i tenen experiència. De manera que les informacions que donen o els judicis que emeten són indiscutibles, i els nens s'ho creuen a ulls clucs. No serà fins molt més endavant quan la pròpia experiència dels nens i la seva autonomia afectiva els permetran considerar el que diuen els seus progenitors amb una certa distància, i això només fins a cert punt. Perquè, a pesar que en madurar es fan més crítics, continua influint-los el que senten o han sentit dels pares.

Aquest procés comença ja en els primers mesos. «No m'estranya que no dormi bé: és un nen molt nerviós. Si quan estava embarassada no parava

de donar cops!». És necessari considerar la influència que pot tenir en un nen aquesta frase repetida de forma fatalista. Amb una etiqueta així, és difícil que el nen sigui tranquil. Això mateix passa si constantment insistim a dir que és dolent o que malament se li dona el càlcul.

«El que he fet és dolent..., però jo no»

El nen que sap que el consideren «dolent» tindrà tendència a conformar-s'hi i es dirà: «Com puc ser bo si tothom diu que sóc dolent?». Aquest pensament limita de forma radical qualsevol projecte. El nen es tanca en el seu comportament, perquè aquest judici li impedeix adoptar-ne cap altre. No hi ha cap nen dolent, només els actes poden ser-ho. No hi ha cap nen que sigui un desastre, només un exercici de matemàtiques o de llengua poden ser-ho. I no és el mateix qüestionar un acte que es considera criticable que qüestionar el nen que ho ha fet. L'infant ha de poder comptar amb la confiança dels pares. El nen fa cas del que ells li diuen... Motiu més que suficient perquè les paraules dels adults li infonguin confiança i li donin una imatge positiva de si mateix, una imatge a la qual intentarà respondre: «T'has portat malament, però sé que no ets dolent, per això et demano que no tornis a fer-ho»; «No has tin-

gut bones notes, però ets llesta i treballadora. Sé que a partir d'ara ho faràs millor».

«Em poses malalt...»
I si fos veritat?

Fa alguns anys, als Estats Units es va dur a terme una campanya que deia: «Atenció! El teu fill et creu». Sota aquestes paraules es veien unes escenes molt simples: un pare o una mare deien als seus fills frases com aquestes: «Estic fart de tu!», «Em poses malalt amb les teves comèdies», «Aquest nen m'està matant!... Són frases que, literalment, són molt dures, però no tant en el sentit real. El problema, justament, és que els nens no copsen aquest sentit real, les prenen al peu de la lletra.

Quan un pare diu al seu fill: «Em poses malalt», per a ell és una frase anodina que només significa que està nerviós. Però què passarà pel cap del nen si, l'endemà, el pare té la grip? Potser pensarà que és culpa seva.

El nen es creu responsable de tot el que passa al seu voltant, per això cal no reforçar aquesta idea. Amb aquestes frases fetes, es genera en el nen angoixa i culpabilitat, dos sentiments massa durs dels quals després li costarà molt desempallegar-se. De manera que val més fer servir una fórmula més suau, com ara: «M'estàs cansant!», que, arribat el cas, permet

et creu

que ens n'anem a relaxar-nos una estona i que, a més, expressa amb més exactitud allò que volem dir.

«Et donaré una surra...» Ni tan sols és veritat!

Les amenaces sorgeixen quan els pares se senten desbordats i ja no tenen arguments per aconseguir que els nens els obeeixin. Aleshores miren d'infondre'ls por per tal d'aconseguir que canviïn d'actitud. «Vols que et doni una surra?», «Si segueixes així et quedaràs sense regal d'aniversari». Una de dues: o el nen es creu les amenaces i s'espanta, o no se les creu, amb la qual cosa no serveixen per a res. El problema de les amenaces és precisament aquest: que s'han de complir, si no, les paraules perden força. El nen sap de seguida a què atènyer-se!

«No se m'oblidarà, això...» A ell tampoc

Una altra amenaça habitual després d'una entremaliadura, i també ben inconvenient: «No et pensis que m'oblidaré d'això!». És clar, ens n'oblidem de seguida i no ens queda cap rancúnia cap al nen. Però ell s'ho ha cregut, i pensa que ho «pagarà»... més endavant. Els problemes s'han de solucionar en el moment i, després, firmar la pau.

És millor apel·lar en allò que hi ha de bo en els nens en lloc d'utilitzar la por o la venjança per obtenir el comportament que desitgem d'ells. Quan un

nen fa una bestiesa, hem de donar-li l'oportunitat d'esmenar-la dient-li: «Bé, ja ha passat. Sé que a partir d'ara no ho faràs més. Me'n refio, de tu».

«Ja no et crec...»

Una altra amenaça igualment inútil és: «Si ho tornes a fer, veuràs». Ho tornarà a fer, no cal dir-ho, encara que només sigui per veure què passa. És un fet que els nens, a vegades, actuen per provocar els adults.

Totes aquestes frases, pronunciades en un moment de nervis, donen al nen la imatge d'un món dur. Hi ha pares que pensen que així reforcen el seu poder i la seva influència, però en realitat el més probable és que senzillament parlen per parlar. El nen aviat aprendrà a respondre i a no creure el que hom li diu. Però, encara que deixem anar una amenaça, sempre hi ha temps de fer marxa enrere: «Ja saps que mai no et deixaria sol al carrer. T'he dit que marxava perquè estava cansada d'esperar-te tanta estona i que no volguessis anar més de pressa».

«Mira que cauràs...» I tant que sí!

És quasi inevitable la tendència a presentar les coses de manera negativa. En general, eduquem els nens pensant en la possibilitat de l'accident, de la malaltia. «Si no vas amb compte, cauràs»; «Si no dorms, demà estaràs cansat»; «Si no et poses la bufanda, et refredaràs». En efecte, el risc existeix, però no es pot dir que perquè un dia baixi a jugar al parc sense l'abric el nen s'hagi de posar malalt.

Utilitzem el risc presentant-lo com una certesa, a manera d'amenaça, perquè el nen obeeixi... I d'aquesta manera, li donem una visió bastant pessimista del seu valor: és difícil «sobreviure» en un món ple d'accidents i malalties dels quals hom ha de protegir-se i desconfiar permanentment. El nen rep el missatge que és un nen fràgil, objecte de tots els perills.

«Saps que és el que més m'agrada de tu?»

Un nen amb una personalitat sòlida és aquell que creu que pot sortir-se'n

encara que cometi un error, o no prengui totes les precaucions. Perquè és conscient que té un cert poder sobre el seu cos i sobre allò que li succeeix. I si fracassa, sap que no és pas tan greu, que pot tornar a començar. Perquè també ho creurà si hom li diu: «Ets fort, però, per si de cas, valdria més que et posessis l'abric»; o bé: «Vas molt bé amb bicicleta, però això de deixar anar el manillar pot ser perillós».

Quan caigui, és preferible evitar allò de: «Ja t'ho deia!». És molt millor donar-li coratge: «No t'amoïnis, això li passa a tothom alguna vegada. Segur que aviat ho aconseguiràs». Quan transmetem a un nen confiança en les seves forces, la seva salut i les seves capacitats físiques i mentals, li fem un regal fantàstic per al futur. Però això només és possible des d'una imatge forta i positiva del nen. Cal preguntar-nos: «Quines qualitats m'agraden d'ell? Per què l'estimo tant? Que té d'especial que no tinguin els altres?». Al vespre, quan se'n vagi a dormir, és una bona idea explicar-li totes aquestes coses positives sobre ell.

El nen s'esforçarà a respondre a la imatge positiva que li oferim i, al cap d'uns quants anys, quan sigui un adolescent i dubti de tot, especialment de si mateix, el suport i les paraules d'ànim i afecte que li hauré donat al llarg de la seva infantesa li seran d'una enorme utilitat.

Text: A. Bacus.

Fotos: Marco Polo/ S. Villerot-Diaf. DR.